

Siljan kommune
Postboks 16
3749 SILJAN

Saksbehandler, innvalgstelefon

Mona Løberg, 35 58 69 39

Uttalelse - varsel om oppstart av arbeid med kommuneplan - samfunnsdel og arealdel - planprogram - Siljan - 2022 - 2034

Vi viser til oversendelse fra Siljan kommune, datert 25.03.21.

Saken gjelder

Vi viser til varsel om oppstart av arbeid med å revidere kommuneplanens samfunnsdel og arealdel samtidig som forslag til planprogram er lagt ut til høring og offentlig ettersyn.

Statsforvalterens rolle

Statsforvalteren skal med hjemmel i plan- og bygningsloven § 4-3 påse at planer ikke er i strid med nasjonale og viktige regionale interesser innen miljøvern, landbruk, samfunnsikkerhet, helse og sosial, barn og unges interesser, og gravplasser.

Vurderinger fra Statsforvalterens fagavdelinger

Kommunen er planmyndighet og har ansvar for å vedta arealplaner i henhold til plan- og bygningsloven. Det er en forutsetning av planene kommunen vedtar er innenfor rammene av gjeldende statlig politikk.

Kommuneplanens samfunnsdel er verktøyet for kommunens helhetlige planlegging. Samfunnsdelen skal vise langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon.

Planprogrammet for kommunens samfunnsdel er oversiktlig og virker godt gjennomarbeidet. Statsforvalteren ser det som positivt at FN sine bærekraftsmål er lagt som en rettesnor i planarbeidet, noe som følger opp de overordnede føringer i Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023, vedtatt ved klg.res. 14.05.19.

Planprogrammet tar også utgangspunkt i hvordan det bør planlegges ut fra at kommunen har lav befolkningsvekst. Utviklingen gir utfordringer med hensyn til kommuneøkonomi og utforming av tjenesteproduksjon. Kommunen har en stor andel eldre innbyggere og vi støtter at kommunen ser eldrereformen «Leve hele livet» som et viktig planleggingsverktøy i samfunnsplanleggingen.

Samfunnssikkerhet og beredskap

I kommuneplanens samfunnsdel skal kommunen kartlegge langsiktige utfordringer tilknyttet samfunnssikkerhet, og fastlegge mål og strategier for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet jf. § 11-2. Eksempler her kan være alt fra plan for vannhåndtering eller pandemi.

Fastsettelsen av mål og strategier skal baseres på funn fra helhetlig ROS-analyse og plan for oppfølging. Det er derfor positivt som det fremgår av planprogrammet, at helhetlig ROS-analyse skal anvendes aktivt. Vi støtter at helhetlig ROS legges til grunn for planarbeidet fordi denne beskriver viktige utviklingstrekk og utfordringer for Siljan kommune. Ettersom Fylkes-ROS for Vestfold og Telemark (2020) beskriver tilsvarende for vår region, anbefaler vi at denne legges inn som en regional føring og anvendes som del av kunnskapsgrunnlaget. Det fremgår av planprogrammets kap. 5.3 at Samfunnssikkerhet som tema skal være en viktig del av vurderingsgrunnlaget i samfunnsdelen, der vi vil oppfordre til at det lages et eget temaavsnitt om samfunnssikkerhet.

Hensynet til samfunnssikkerhet skal også være førende for arbeidet med kommuneplanens arealdel, der det er viktig å avklare hensynet til samfunnssikkerhet tidlig i planprosessen. Det vises i planprogrammet til at det skal gjennomføres en egen ROS-analyse som en del av konsekvensutredningene i forbindelse med vurderingen av aktuelle utbyggingsområder. Selv om denne kan foretas på overordnet nivå, vil en detaljert kunnskap avdekket i ROS-analyse på kommuneplannivå kunne bidra til bedre planlegging og mer effektiv planprosess på reguleringsplannivå.

På overordnet plannivå har planmyndigheten god mulighet til å se farer og behov for sikringstiltak i et mer helhetlig perspektiv. Overvannshåndtering, støyhåndtering, flom- og skredsikring er eksempler på arealkrevende sikringstiltak som best ivaretas på overordnet plannivå. ROS-analysen bør ta utgangspunkt i risiko- og sårbarhetsforhold som har betydning for planlagt utbygging, men det er vil også være hensiktsmessig å analysere farer som grunnlag for å gi føringer for fremtidig planlegging. Vi minner om at dersom utbyggingen antas å påvirke eksisterende bebyggelse, må også den berørte eksisterende bebyggelsen medtas i analysen. Hensiktsmessige kilder for å kartlegge risiko og sårbarhet på dette plannivået vil, foruten kommunens helhetlige ROS-analyse, være tilgjengelig kartlegging fra sektormyndigheter (Fylkes-ROS, klimaprofilen for Telemark), kommunenes egne kartlegginger og lokal kunnskap. Vi anbefaler at DSBs veileder Samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging (2017) og KMDs rundskriv H/5-18 Samfunnssikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling legges til grunn. Det følger av planprogrammet at ROS- analysens anbefalinger følges opp ved vurdering av utbyggingsspørsmål og eventuelle hensynssoner med tilhørende bestemmelser legges inn i plankart, som er i tråd med lovkrav og statlige forventninger.

Klima

Klima- og bærekraft er i godt varetatt i planprogrammet. Det vises til FN's bærekraftsmål med dimisjonene sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft som grunnpilarer. Vi støtter at Siljan kommune – for å ta klimautfordringene på alvor – bør tilslutte seg regionalt mål og redusere egne utslipp med 60 % innen 2030, og utarbeide en ny klima- og energiplan som tas inn i handlingsprogrammet i kommuneplan på sikt. Ellers er det etter vår vurdering, nå en god målsetning å planlegge for fremtidig bruk av naturressursene og samtidig sikre at klimautslippet i kommunen ikke øker. Som et ledd i dette bør utredningen av enkeltområder i kommuneplanens arealdel synliggjøre utslipp knyttet til arealbruksendringer og vektlegge hensynet til klimaendringer, hvorpå de høye klimaframskrivningene skal legges til grunn. Som et konkret eksempel vil tiltak og forebygging av fremtidige hendelser som trygge og åpne flomveier, best kunne sikres i arealdelen ved å avsette areal til klimatiltak i arealdelen.

Planprogrammet legger opp til tilrettelegging for arealer til næringsformål og fortetting i sentrumsområdet, som potensielt kan være utfordrende sett opp mot klimatilpasning og -hensyn, derav overvannsrisiko spesielt er et resultat av utbyggingspraksis. Kommuneplanens arealdel bør derfor spesielt hensynta behovet for åpne vannveier, overordnede blågrønne strukturer, og forsvarlig håndtering- og rensing av overvann i tråd med forventningene i Statlige planretningslinjer (SPR) for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (2018). Vi anbefaler at sistnevnte legges inn som en nasjonal føring for arbeidet. Gode kilder til informasjon er tilhørende veileder til SPR for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (2019), Klimaprofilen for Telemark (2017), DSBs veileder Klimahjelperen (2015) og NVEs veileder Flom- og skredfare i arealplaner (2011).

Samordnet bolig, areal og transport

Befolkningsutvikling påvirker arealbehov og kommunenes arealdisponering. Statsforvalteren ser det som positivt at kommunen er bevisst på lokalisering av boligområder og næringsområder og at det skal gjøres en systematisk gjennomgang av eldre, ikke realiserte byggeområder i arealdelen.

Siljan kommune er en kommune med store jordbruks-, friluftsliv- og naturverdier, mm. Det vil derfor fort bli konflikt mellom ulike typer nasjonale interesser når nye områder skal vurderes omdisponert. Det er derfor svært viktig at det gjøres vurderinger av alternative områder, og at det gjøres god arealøkonomisering av de områder som blir omdisponert.

Statsforvalteren har en klar forventning til kommunen om å avgrense byggesonen, utvikle kompakte byer og tettsteder, og konsentrere framtidig utbygging rundt kollektivknutepunkt, jf. føringene i Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (SPR-BATP). Dette for at innbyggernes daglige gjøremål i størst mulig grad kan skje med kollektivtrafikk, sykkel og gange, og for å ta vare på dyrket mark og natur.

Regional plan for samordna areal og transport i Grenland (ATP-Grenland) følger opp de nasjonale føringene, og må legges til grunn for de enkelte kommuneplanene. ATP-Grenland har mål om å legge til rette for befolkningsvekst gjennom attraktive og levende bysentrum, gode boligområder innenfor bybåndet og gode rekreasjonsmuligheter. For å minske transportbehovet og legge til rette for å nå nullvekstmålet, er det et mål om at minimum 80 % av nye boliger skal bygges innenfor bybåndet definert i regional plan.

Forurensset grunn

Forurensning i grunnen skal kartfestes og beskrives, basert på kjent kunnskap i databasen for grunnforurensning og andre offentlige kilder, supplert med lokal kunnskap. Kommunen må kartlegge risiko og vurdere tiltak hvis tidligere industriområder skal brukes til for eksempel boliger, barnehager eller annen utbygging. Konsekvenser for nye utbyggingsformål skal vurderes og beskrives.

Miljødirektoratet anbefaler at områder med forurensset grunn merkes i kommuneplanens arealdel som hensynssone av typen sikrings-, støy- og faresone. Hensynssonene bør omfatte både områder der det er fastslått at grunnen er forurensset, og områder der kommunen vurderer at det er risiko for det.

Kommunen bør gi planbestemmelse for å hindre en arealbruk som medfører risiko for at miljøgifter eksponeres til omgivelsene, eller gir skader på mennesker eller miljø. Hvis det er aktuelt å bruke områdene til bygging eller friluftsliv formål, er det viktig at kommunen stiller krav til undersøkelser og opprydding i senere planfaser. Som et alternativ til å bruke hensynssone, kan kommunen velge å regulere arealbruken gjennom å fastsette arealformål og bestemmelser som tar hensyn til miljørisiko.

Avløp

Ved planlegging av nye utbyggingsområder og utvidelser av eksisterende, både helårs- og fritidsbebyggelse, minnes det om at områdenes (tettbebyggelsenes) størrelse må vurderes, jf. forurensningsforskriften § 11-3 bokstav k. Områdets størrelse har betydning for hvem som er forurensningsmyndighet og hvilke minimumskrav som følger av forskriften, jf. kapittel 12, 13 og 14.

Vi anbefaler at det i overordnede planer og reguleringsbestemmelser tas med rekkefølgekrav i planbestemmelsene som sikrer tilkobling til avløpsanlegg med tilstrekkelig kapasitet som driftes innenfor tillatelse etter forurensningsloven. Tilknytninger til avløpsanlegg som ikke overholder renskrav eller ikke har kapasitet medfører ulovlig forurensning, uavhengig av anleggets størrelse og myndighet.

Håndtering av overskuddssnø

Kommunen bør vurdere om det er behov for å avsette areal for permanente eller midlertidige snødeponier. Ved opprettelse av deponi for overskuddssnø må det gjøres en stedsspesifikk risikovurdering. Dette for å kartlegge om snøen som er planlagt deponert kan medføre skade eller ulempe på nærliggende vassdrag eller grunn. Snødeponier er søknadspliktig etter plan og bygningsloven og det kan være behov for tillatelse etter forurensningsloven på grunn av forurensningsfaren. Statsforvalteren er svært restriktiv til dumping av snø i sjø og vassdrag og det bør i all hovedsak unngås. Vi anbefaler å opprette snødeponi som er plassert så langt unna sjø og vassdrag som mulig, på en lokalitet der det ikke er forventet negativ påvirkning på sensitive naturkvaliteter.

Vann og vannforvaltning

Hensynet til miljøet i vann og vassdrag skal være tema på alle plannivåer. De regionale vannforvaltnings-planene skal legges til grunn for kommunens planlegging. Planene bestemmer hva som er miljømålet for vannforekomstene i regionen, og når disse skal nås. Planen skal legges til grunn for kommunenes planlegging og virksomhet i vannregionen, ifølge vannforskriften § 29. Planprosessene må synliggjøre hvordan nye tiltak og inngrep kan påvirke miljøtilstanden til en vannforekomst, og dette må veies opp mot miljømålet til vannforekomsten.

Vannforekomstene skal som et minimum ha god økologisk og god kjemisk tilstand. Tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes, jf. vannforskriften § 4.

Kantsoner langs vassdrag bidrar til å sikre mot bekkeløpserosjon, samt gi levested for planter og dyr. Vannressurslovens § 11 stiller krav om slik kantvegetasjon langs vassdrag med årssikker vannføring. Lovens § 11 slår videre fast at bredden på kantvegetasjonen kan fastsettes i rettslig bindende planer etter plan- og bygningsloven. Vi oppfordrer kommunen til å utrede dette med sikte på å utarbeide en slik bestemmelse som del av planbestemmelsene.

Landbruk

Jordvern er en nasjonal interesse, som har blitt ytterligere styrket de siste årene. Viktigheten av jordvern er blant annet understreket i nasjonal jordvernstrategi, Prop. 127 S (2014-2015), oppdatert 2018, jf. Prop. 1 S (2018-2019) (LMD) vedlegg 1, jordbruksmeldingen Meld. St. 11 (2016-2017), *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019–2023*, og *Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging* (SPR-BATP) (2014).

Det er videre gitt viktige føringer for arbeidet med jordvern i brev fra landbruks- og matministeren

til fylkesmennene 1. oktober 2018, *Nasjonal og vesentlig nasjonal regional interesse innenfor jordvern*, samt brev av 8. januar 2021 fra landbruks- og matministeren og kommunal- og moderniseringsministeren til kommunene og fylkeskommunene, *Jordvern og FNs bærekraftsmål*, der ansvaret for å ta vare på jordbruksarealet i Norge også i lys av FNs bærekraftsmål, fremheves. Jordverninteressene gjelder både dyrka og dyrkbar jord.

I det videre er det viktig at samfunnsdelen bygger arbeidet på FNs bærekraftsmål, med utfordringer og løsninger som gjelder for Siljan kommune. Samfunnsdelen må gi tydelige føringer for arealdelen slik at det er tydelig kobling mellom kunnskapsgrunnlaget, hva man vil og hvordan det skal løses. For landbruket gjelder det hele bredden i næringsareal innen skog, jordbruk og utmark. Særlig er de nasjonale interessene knyttet til dyrka mark, dyrkbar mark og videre i kulturlandskap, men kommunens ansvar for arealbruk og klimabildet må gjenspeiles i hele landbrukets ressursgrunnlag. Vi har store forventninger til en plan som vil ivareta dette.

Naturmangfold

Siljan kommune har mange naturkvaliteter av nasjonal interesse. Hva som er nasjonale interesser framgår av Klima- og miljødepartementets rundskriv T-2/16 (sist revidert februar 2021), kapittel 3.6. Mange viktige naturforekomster er dokumentert, og informasjon om disse kan finnes iblant annet Naturbase (Miljødirektoratet) og Artskart (Artsdatabanken).

I Siljan kommune er kunnskapen om viktige naturkvaliteter middels god til dårlig. Naturtypekartlegging etter tidligere og nyere metodikk har liten dekningsgrad i kommunen. I mange nye, foreslåtte byggeområder kan det være viktige naturkvaliteter som ikke fremgår av tilgjengelige databaser. I Siljan er det særlig følgende naturkvaliteter av opptil nasjonal interesse som kan forventes å forekomme:

- Store, gamle trær opptrer spredt i kulturlandskapet, inkludert «hul eik» omfattet av forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven.
- Rik edelløvskog slik som blant annet den rødlistede naturtypen «lågurteikeskog», opptrer i mange sørvendte åssider. Eldre gran- og furuskog opptrer spredt i hele kommunen.
- Andre naturverdier i skog. Skogbruksdata (hogstklasse 5; MiS-figurer) kan benyttes til å anslå potensial for høy naturverdi, herunder forekomst av eldre skog og visse truede naturtyper.
- Artsrike kulturlandskap i form av blant annet den rødlistede naturtypen «semi-naturlig eng» kan forekomme spredt.
- Myrer med forekomst av blant annet rødlistede plantearter opptrer spredt i hele kommunen.
- Vannmiljø knyttet til vassdrag og vann, herunder viktige funksjonsområder for vilt, elvemusling med mer.

Nye foreslåtte byggeområder kan ha naturkvaliteter av nasjonal interesse på vesentlige deler av arealet. Dette er jfr. det ovenstående ikke alltid kjent gjennom tilgjengelig kunnskap. Utredninger av nye innspill basert på tilgjengelig kunnskap kan derfor i mange tilfeller føre til at aktuell arealbruk ikke i tilstrekkelig grad er avklart på kommuneplassnivå. Vi vil i den forbindelse vise til forskrift om konsekvensutredning § 17, andre ledd: «*Konsekvensutredningen skal ta utgangspunkt i relevant og tilgjengelig informasjon. Hvis det mangler informasjon om viktige forhold, skal slik informasjon innhentes.*» Videre viser vi til forskriften § 17, tredje ledd, som sier at «*Utredninger og feltundersøkelser skal følge anerkjent metodikk og utføres av personer med relevant faglig kompetanse.*» Vi viser også til veileder for konsekvensutredning for planer etter plan- og bygningsloven fra KMD (februar 2020) der det under kapittel 5.4 (Forskjeller mellom KU for overordnede planer og for detaljreguleringer) fremgår at «*hvis det mangler informasjon om viktige forhold, skal slik informasjon innhentes allerede på et overordnet plannivå*».

Høringsforslaget til planprogram viser til Miljødirektoratets veileder om anerkjent metodikk. Dette er positivt, men vi mener at planprogrammet bør konkretiseres slik at det går tydelig fram at for alle innspill som gjelder endring fra LNF til utbyggingsformål, samt endring av utbyggingsformål, skal det gjennomføres naturtypekartlegging med nye feltundersøkelser etter anerkjent metodikk, dersom det ikke foreligger naturtypedata av god kvalitet fra området. «Anerkjent metodikk» for planprosesser igangsatt etter 01.01.2021 er NiN (Miljødirektoratets kartleggingsinstruks). Ta gjerne kontakt med vår miljøavdeling for veiledning omkring hvordan kommunen kan bestille en slik kartlegging.

Naturkvaliteter av nasjonal interesse vil bli tillagt vekt ved vår vurdering av planforslaget til offentlig ettersyn.

Vi minner om at naturmangfoldlovens §§ 8-12 skal legges til grunn i alle saker som kan berøre naturmangfold, og at vurderingene skal synliggjøres i saken. Vi oppfordrer til at vurderingene etter disse prinsippene integreres i vurderingen av de konkrete naturkvalitetene som berøres av planforslaget, slik at det framgår av saken hvilke interesser og hensyn som er tillagt vekt ved den konkrete utformingen av planen.

Oppvekst

En av samfunnets største oppgaver er å legge til rette for at barn og unge vokser opp i trygge forhold, med voksenpersoner rundt seg som ivaretar grunnleggende behov, og gode oppvekst- og nærmiljø. Gode nærmiljøer for barn og unge karakteriseres av god tilgang på trygge og varierte områder for lek og aktiviteter, uten støy og forurensning.

Barn beveger seg med kortere avstand fra hjemmet jo yngre de er, og det viktig at de minste kan finne egnede områder. Samtidig må større barn og unge også ha steder å møtes, være fysisk aktive og kunne gå eller sykle selv til sine aktiviteter.

Det å mestre skolen er den enkeltfaktoren som har mest å si for levekår og helse senere i livet. Manglende utdanning er en betydelig risikofaktor for å havne utenfor arbeidslivet i voksen alder. Tidlig innsats i skolen er viktig for å hindre at barna blir hengende etter faglig, og skolen må sikre et læringsmiljø og skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring for alle elever. Skolegang er en beskyttelse mot dårlig helse og sosial isolering.

Gravplass

Gravplassen skal holdes i hevd og forvaltes med den orden og verdighet som dens egenart tilsier.

Vi anbefaler at det utarbeides en gravplassmelding (temaplan) der blant annet det forventede arealbehovet for gravplassene i kommunen blir vurdert. Kommunen skal sørge for at det er tilstrekkelig areal til gravplass og skal selv, i samråd med gravplassmyndigheten, regulere slikt areal. Generelle føringer for arealplanen:

- Regulert areal til ny gravplass eller utvidelse av gravplass skal om mulig også omfatte en buffersone mellom gravplassareal og naboskap. Gravplass skal skjermes mot støy i samsvar med gjeldende retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging. Ingen kan ha veirett over gravplass, det kan heller ikke være noen former for luftstrekke. Ved avsetting av nytt gravplassareal, vær oppmerksom på grunnforholdene, om de er egnet for gravlegging.
- Gravplass inngår ofte i et område med fredet/listeført kirke eller andre verneverdige kulturminner, kulturmiljøer og landskap, slik at gravplassen/kirkestedet som hovedregel skal avsettes som hensynssone.

- Det kan være hensiktsmessig å benytte arealformålet «grav- og urnelund» istedenfor «offentlig eller privat tjenesteyting». Gravplassen er i praksis vanskelig å benytte eller omregulere til andre formål.

Se også gravplassloven, [gravplassforskriften](#), [Rundskriv Q-06/2020 Forvaltning av kirke, gravplass og kirkens omgivelser som kulturminne og kulturmiljø](#) (Barne- og familiedepartementet og Klima- og Miljødepartementet) og [Gravplassveilederen](#).

Med hilsen

Kristin Bjerkeseth Vindvad (e.f.)
fagsjef

Mona Løberg
seniorkonsulent

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Vestfold og Telemark fylkeskommune	Postboks 2844	3702	SKIEN
Statens vegvesen - Transport og samfunn	Postboks 1010	2605	LILLEH AMME R
	Nordre Ål		

Vestfold og Telemark

FYLKESKOMMUNE

SILJAN KOMMUNE
Postboks 16
3749 SILJAN

Seksjon for samfunn og plan

Vår dato: 21.05.2021
Deres dato: 25.03.2021
Vår referanse: 21/16746-3
Deres referanse: 21/00281-1
Vår saksbehandler: Hanne Birte Hulløen

Uttalelse til offentlig ettersyn av forslag til planprogram og varsel om oppstart av arbeid med kommuneplanens samfunnsdel og arealdel 2022-2034 - Siljan kommune

Vestfold og Telemark fylkeskommune viser til oversendelse datert 25. mars 2021 vedrørende offentlig ettersyn av planprogram og varsel om oppstart av arbeid med kommuneplanens samfunnsdel og arealdel 2022-2034 for Siljan kommune. Etter avtale med kommunen er uttalelsesfristen forlenget til 21. mai 2021.

Fylkeskommunens roller og ansvar

Vestfold og Telemark fylkeskommune har mottatt varsel om oppstart av arbeid med kommuneplanen i medhold av plan- og bygningsloven (pbl.) § 11-12 og offentlig ettersyn av planprogram i medhold av § 11-13.

Fylkeskommunen skal bidra til at nasjonale og regionale føringer blir fulgt opp i alt planarbeid. Vi har en rolle som regional utviklingsaktør, planmyndighet og som planfaglig veileder. Fylkeskommunens uttalelse gis med grunnlag i mål, prinsipper og anbefalinger, slik de er nedfelt i overordnede nasjonale og regionale styringsdokumenter, og andre relevante vedtak.

For Grenland har fylkeskommunen i tillegg sekretariatsfunksjonen i Bystrategi Grenland. Dette er det regionale samarbeidet om areal, transport og klima mellom kommunene Skien, Porsgrunn, Bamble og Siljan, Vestfold og Telemark fylkeskommune, Statens vegvesen, Jernbanedirektoratet og Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Gjennom samarbeidet skal Grenland bidra til å oppfylle de nasjonale klimamålene, og skape en attraktiv og konkurransedyktig byregion. Bystrategi Grenland samarbeider om oppfølging av felles vedtak og langsiktig strategisk arbeid, herunder Regional plan for samordna areal og transport i Grenland 2014-2025 (ATP Grenland) og felles vedtatte temastrategier (buss, næringsareal og gange og sykkel), Bypakke Grenland fase 1, Belønningsavtalen 2017-2020, Byvekstavtale Grenland og videreføring av Bypakke Grenland. Samarbeidspartene har ansvar for å samordne sine virkemidler for å nå felles vedtatte mål. Bystrategisamarbeidet koordineres gjennom en administrativ og politisk koordineringsgruppe, sekretariat og prosjektkontor i tillegg til seks rådgivende temagrupper.

Postadresse:
Postboks 2844
3702 Skien

Besøksadresse:
Fylkesbakken 10, Skien
Svend Foyns gate 9, Tønsberg

Sentralbord:
35 91 70 00
post@vtfk.no

Org. no.:
821 227 062

vtfk.no

Planarbeidets hensikt og bakgrunn

Siljan kommune er i startfasen for utarbeiding av både ny samfunnsdel og arealdel til kommuneplanen, og ønsker gjennom høringen av planprogrammet innspill til hvordan arbeidet skal organiseres og hvilke temaer som skal utredes.

For å oppnå FNs bærekraftsmål har Siljan kommune i sin planstrategi utdypet de tre viktige dimensjonene ved bærekraftig utvikling, og hva disse betyr for kommunen.

- Økonomisk bærekraft:
- Sosial bærekraft
- Miljøbærekraft

Fylkeskommunens uttalelse til det offentlige ettersynet av planprogrammet

Arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel skal identifisere og synliggjøre de strategiske valgene kommunen må ta for å styre utviklingen av kommunesamfunnet og kommunen som organisasjon.

Regionale planer

Regional plan for samordna areal og transport i Grenland (ATP Grenland)

ATP Grenland, vedtatt 17. juni 2014, legger føringer for arealutviklingen i Grenland frem til 2025.

Hovedmålene i planen er:

- Befolkningsvekst skal skapes ved å velge løsninger som sikrer attraktivitet for bedrifter, beboere og besøkende.
- Bærekraft skal skapes ved å velge areal- og transportløsninger som fremmer miljøvennlig transport, trafiksikkerhet, god folkehelse og god samfunnsøkonomi.

I ATP Grenland er det valgt en rekke strategier for å nå målene om en attraktiv og bærekraftig region. Strategiene følges opp av mål, retningslinjer og bestemmelser, som må sikres videre gjennom oppfølging og konkretisering i kommuneplanens arealdel.

ATP Grenland følger opp nasjonale retningslinjer og forventninger om samordnet areal og transportplanlegging, og legger til rette for at nasjonale, regionale og lokale mål om areal, transport og klima skal nås. I juni 2020 ble et nytt videreutviklet nullvekstmål fastsatt av regjeringen. I og med at nullvekstmålet er en sentra premiss for nye forhandlinger i byvekstavtalen, er det viktig og bra at Siljan kommune i planprogrammet vektlegger nullvekstmålet slik at det kan følges opp av alle parter i avtalen.

Revisjon av ATP Grenland

Som oppfølging av politisk vedtatt mandat for forhandlinger om byvekstavtale i Grenland (2019) er det nå satt i gang arbeid med å oppdatere kunnskapsgrunnlag for flere sentrale tema som omfattes av ATP Grenland. Partene i fellesskap skal utforme en revidert bystrategi for byutvikling og transport, som vil danne grunnlag for å revidere ATP Grenland. Fylkeskommunen ber kommunen om å vurdere hvordan dette kunnskapsgrunnlaget kan brukes i arealdelen, selv om vi er klar over at flere overordnede prosesser går parallelt nå som det kan være utfordrende å koordinere inn i kommunens eget planarbeid.

Samfunnsdelen

Siljan kommune viser i kap. 4 til at det er igangsatt arbeid med bo- og attraktivitetsplan, og arbeid med klima- og energiplan. Fylkeskommunen legger til grunn at kunnskap som kommer fram i arbeidet med disse temaplanene brukes konkret i revisjonen av både samfunnsdelen og arealdelen.

[Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023](#) (vedtatt 14. mai 2019)

legger blant annet vekt på kommunens samfunnsutviklerrolle. Regjeringen mener at kommuneplanens samfunnsdel bør inneholde en overordnet arealstrategi for å bidra til en langsiktig og helhetlig avveining mellom nasjonal, regional og kommunal arealpolitikk. Fylkeskommunen vil anbefale kommunen å legge arealstrategi inn som en del av planprogrammet for samfunnsdelen.

Barn- og unge

Hensynet til barn og unge er sterkt forankret i lovverket og nasjonale retningslinjer, jfr. plan- og bygningsloven §§ 1-1, 3-1, Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser (RPR-BU) pkt. 4 og 5 samt forvaltningsloven § 17. Etter RPR-BU pkt. 3 skal fylkeskommunen veilede og gi kommunen støtte til å sikre barn og unges interesser i kommunes planarbeider. Dette følges opp med en generell retningslinje i ATP Grenland om at det skal tas hensyn til barn og unge i all planlegging.

Arealdelen

Fylkeskommunen viser til viktigheten av klare og gode bestemmelser i kommuneplanen for å ivareta barn og unges krav til lekearealer i reguleringsplaner – det gir forutsigbare rammer for boligutbygging i kommunen. Grønnstruktur og lekearealer danner grunnlaget for gode bomiljø og må vies et større fokus i planlegging.

Fylkeskommunen vil spesielt peke på at forholdet til barn og unges interesser må tillegges særlig vekt ved fortetting, og at dette løftes fram ved vurderingen av kvalitetskriterier og retningslinjer for fortetting med kvalitet. Tilstand og ansvarsforhold ved eksisterende nærlekeplasser og ballplasser må inngå som en viktig vurdering av fortetningspotensialet, ref. fortetningsstudiet for Siljan sentrum. Av § 5-1 i plan- og bygningsloven fremgår det at kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge. Av planprogrammet framgår det under kap. 5 Medvirkning, en plan om å involvere barn og unge tidlig i planprosessen, og å gjennomføre medvirkningen i tråd med KMDs veiledning.

Fylkeskommunen ser at Siljan kommune i planprogrammet legger stor vekt på barn og unges forhold og at synes det er bra at medvirkning fra både ungdomsrådet og kommunens barnerepresentant er særskilt nevnt. Vi minner om at resultatet av denne medvirkningen må komme tydelig fram av sakspapirene senere.

Jordvern/Landbruk

Siljan kommune er en viktig landbrukskommune. I planprogrammet vises det ikke til nasjonale og regionale mål om jordvern. Hvilke målsettinger eller hvordan kommunen vil ta dette videre i sitt plansystem/arbeid savnes i planprogrammet. Det vises blant annet til brev fra både KMD og LMD datert 8. januar 2021 til alle kommuner om ansvaret kommunen har for dette temaet i sitt planarbeid. I denne sammenheng ser vi at kommunen heller ikke viser til bærekraftsmål nr. 2 spesielt for arealplaner som skal utvikles.

Vi vil oppfordre kommunen til allerede i planprogrammet å være tydeligere på jordvern. Det forventes at Siljan ikke kommer med forslag om omdisponering av dyrka og dyrka mark. I Siljan er det også viktig å sette målsettinger i forhold til skogbruket. Jordbruk og skogbruk er viktig i klimasammenheng. Kommunen bør derfor vise til og sette landbrukets klimabidrag inn i plansammenheng.

Næring

Fylkeskommunen støtter intensjonen om å legge til rette for en moderat økning i næringsareal i kommunen, og at dette helst avsettes sentralt i eller nærmest mulig kommunesenteret. Kommunen viser til industriområdet på Holtesletta. Etter å ha møtt liten interesse over mange år, er en del av arealene omdisponert fra industri til boligformål. Nå kan derimot kommunen fastslå at alle ledige industritomter er solgt, og flere har uttrykt interesse for etablering i kommunen. Det er et godt utgangspunkt når kommunen ønsker å tilrettelegge for flere lokale arbeidsplasser. I den situasjonen må være mer hensiktsmessig med fortsatt utvidelse av dette næringsområdet enn å legge inn et nytt boligområde B1 rett ved siden av. Det vil legge begrensninger på videre utvidelse av næringsområdet. Fylkeskommunen vil derfor anbefales at det gjøres vurderingen av andre løsninger av boligbehovet.

Vannressursforvaltning

Siljan kommune omfatter vannområde Siljan – Farrisvassdraget. Hvert vannområde koordineres av en vannområdekoordinator. Vestfold og Telemark vannregion har forslag til «Regional plan for vannforvaltning, 2022-2027» til høring i perioden 1. mars – 31. mai 2021, og med planlagt sluttbehandling i løpet av 2021. Siljan kommune er selv ansvarlig myndighet for oppfølging av vannforvaltningsplanen innenfor sitt sektorområde. Det samme gjelder for vedtatt vannforvaltningsplan for perioden 2016 -2021. Vannforskriften omfatter alt vann; grunnvann, overflatevann, elver, sjøer og kystvann. Vannforekomstene i Siljan berøres i ulik grad av all menneskelig aktivitet som kan gi en negativ påvirkning. Regional plan for vannforvaltning uttrykker metodikk for arbeidet og hvordan og når miljømål for de enkelte vannforekomstene skal oppnås. Rulleringen kan medføre at det kan bli endringer i miljømål for noen vannforekomster.

Vannregionmyndigheten har til oppstart av kommuneplanens arealdel i Siljan følgende råd:

1. I høringsdokumentet til «Regionalplan for vannforvaltning for perioden 2022 -2027» er det foreslått «planretningslinjer». Hensikten med disse er at de kan innarbeides i kommunens planer så langt de passer. Vannregionmyndigheten anbefaler Siljan kommune å vurdere disse ved gjennomgangen av bestemmelser og retningslinjer til arealdelen.

Vestfold og Telemark

FYLKESKOMMUNE

2. Vannområdet som omhandler Siljan kommune har utarbeidet lokalt tiltaksprogram. Summen av de lokale tiltaksprogram utgjør «Regionalt tiltaksprogram» som er til høring fra vannregionmyndigheten i Vestfold og Telemark. Vannregionmyndigheten anbefaler at de lokale tiltaksprogrammene følges opp slik at miljømål oppnås innen frister som følger av vannforskriften.
3. Vannforvaltning jf. pkt 1 og 2 bør innarbeides som føring i kommunens kvalitetssystem til bruk i forkant av arbeidet med reguleringsplaner og byggesaker.

Samferdsel

Det vises til fylkeskommunens uttalelse til planstrategien for Siljan kommune fra 2020.

Fylkeskommunen ba om at nødvendige tiltak for gange, sykkel og kollektivtransport prioriteres i arbeid med kommuneplanens arealdel og valg av fremtidige utbyggingsområder, og minnet om at ATP Grenland har retningslinjer om tilrettelegging for gående og syklende i planleggingen. Disse hensynene må forankres og konkretiseres videre i kommuneplanen. Det bør tas inn i planprogrammet at dette skal være premissgivende i arbeidet med kommuneplanens arealdel og i arealbruksvurderingene. Lokalisering av ulike virksomheter er viktig for samordning av transportmuligheter. Riktig lokalisering av boliger er avgjørende for oppvekst, trafiksikker skoleveg, miljø, kostnadsbesparende skoleskys og mulighet for å fremme folkehelse ved å kunne gå og sykle til skolen.

Det er ønskelig at Plan og bygningsloven skal være styrende for kommunen sin arealutvikling, og ikke særlover som for eksempel vegloven. Fylkeskommunen ber derfor om at byggegrenser langs fylkesvegene vurderes og at bestemmelser om byggegrenser mot fylkesveger tas inn i kommuneplanens arealdel.

Folkehelse

Kommunen viser til FHI sin folkehelseprofil som grunnlag for å vurdere helsetilstanden. I denne kommer det blant annet frem utfordringer når det gjelder psykisk helse og fedme blant ungdom, som løftes frem i planprogrammet. Det kommer ikke fram at kommunen har utarbeidet det fireårige oversiktsdokumentet (over helsetilstand og påvirkningsfaktorer etter folkehelseloven og forskrift. Oversiktsdokumentet skal inngå som grunnlag for arbeid med planstrategi, og i arbeidet med kommuneplaner etter plan- og bygningsloven skal det settes overordnede mål og strategier for folkehelsearbeidet.

Det er positivt at planprogrammet løfter folkehelseutfordringer inn som tema når det gjelder å bygge sosial bærekraft. Det er en rekke sammenfall mellom faktorer som bygger sosial bærekraft og påvirkningsfaktorer for helse og trivsel. Behovet for sosiale møteplasser som kan bidra til inkludering, vektlegging av kulturtilbud og styrking av frivillighet styrker og fremmer god helse.

Vestfold og Telemark fylkeskommune har to regionale folkehelseplaner (fra de to tidligere fylkeskommunene), med et samordnet handlingsprogram, Handlingsprogram folkehelse 2021-2022. Handlingsprogrammet følger opp med tiltak for å møte de to største regionale folkehelseutfordringene vi står overfor, som er psykiske helseplager og sosial ulikhet i helse. Dette er også utfordringer som også finnes i Siljan kommune. Ett av tiltakene i det regionale

Postadresse:
Postboks 2844
3702 Skien

Besøksadresse:
Fylkesbakken 10, Skien
Svend Foyns gate 9, Tønsberg

Sentralbord:
35 91 70 00
post@vtfk.no

Org. no.:
821 227 062

vtfk.no

handlingsprogrammet gjelder *Helsefremmende nærmiljø og lokal sosial bærekraft*. Tiltaket er ment å bidra til å bygge sosial bærekraft gjennom ulike aktiviteter hvor innbyggermedvirkning står sentralt. Innbyggermedvirkning, både som bidrag i å definere utfordringer/muligheter, i tillegg til å utforme tiltak og løsninger, kan i seg selv bygge sosial bærekraft ved å påvirke folks opplevelse av tilhørighet til området der de bor. Derfor kan *prosessen* som kommunen legger opp til i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, ha betydning for folkehelsen i kommunen – når det gjelder tilhørighet, trivsel og gode og riktige veivalg for framtida.

Klima og energi

Samfunnsdelen

- **Bærekraftsmålene**
Planprogrammet til Siljans kommuneplan er et oversiktlig og godt dokument. Det er positivt at et hovedfokusene i samfunnsdelen vil være en gjennomgang av FNs bærekraftsmål, og at disse skal brukes aktivt for å medvirke til at kommunen når sine mål. Dette er i tråd med nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging (2019-2023).
- **Miljøbærekraft**
For å oppnå FNs bærekraftsmål, er de tre viktige dimensjonene ved bærekraftig utvikling vektlagt som temaer for utredning. Innen «miljøbærekraft» er klimaendringene trukket frem som den største utfordringen. Det er positivt at Siljan setter mål om å kutte 60 % av CO₂-utslipp innen 2030, i tråd med verbalvedtak fra Fylkestinget i Vestfold og Telemark (sak 17/19 09.01.2020). Samtidighet i innsats gir større mulighet for måloppnåelse. Det bør spesifiseres om klimamålet til Siljan gjelder kutt i direkte utslipp kun fra kommunal virksomhet eller fra Siljan som geografisk område, og hva som er referanseåret.
- Det er en stor fordel at arbeidet med klima og energiplan og blir en del av kommuneplanarbeidet, og at tiltakene bakes inn i handlingsprogrammet i kommuneplan. Dette gir god forankring av klimahensyn i plansystemet. Det bør i denne sammenheng omtales hvordan/om kommunen vil bruke miljøstyring og klimarapportering som et verktøy for å redusere klimagassutslippet i kommunen. Klimaregnskap for 1) egen kommunal virksomhet og 2) samfunnet anbefales å ligge til grunn for et framtidig klimabudsjett, som innarbeides i det økonomiske årshjulet til kommunen. Vi anbefaler at utredningene innen miljøbærekraft også omfatter klimaendringer i kommunen og informasjon om bruk og produksjon av fornybar energi, eventuelt potensiale for økt produksjon.

Arealdelen

- Det anbefales at hensyn til reduksjon i klimagassutslipp og klimatilpasning aktivt legges inn i kommuneplanbestemmelsene.
- For å ivareta framtidige muligheter for fortsatt opptak av CO₂ i biomasse og jord, er det viktig å unngå nedbygging av produktive areal. Størrelsen på netto klimagassutslipp av endret arealbruk er viktig for å kunne vurdere hvilke omdisponeringer som bør prioriteres. Det er derfor anbefalt at klimaeffekt inkluderes i konsekvensutredning som mulig miljøpåvirkning, og at dette brukes i vurdering av hvert innspillsområde i arealdelen. I områder der det (til tross for store klimagassutslipp forbundet med nedbygging) konkluderes med omdisponering, kan det

med fordel foreslås hvordan utslippet kan kompenseres, f.eks. ved å pålegge bruk av fornybare energiformer for hvert nybygg.

- Regional klimaplan for Telemark 2019-2026 har klimatilpasning som et eget satsingsområde, noe som innebærer at klimatilpasning skal inn i alle regionale og kommunale planer. Det bør spesifiseres at alle reguleringsplaner skal bruke farekart og ROS-analyser, og at de høye alternativene fra nasjonale klimaframskrivninger legges til grunn for å unngå negative konsekvenser av klimaendringer.

Kulturarv

Siljan kommune har mange verdifulle kulturminner og kulturmiljøer som vitner om områdets historie gjennom tusenvis av år. Kulturmiljøene gir folk og steder identitet og følelsen av tilhørighet både til stedet og til fortiden, men er samtidig felles goder og viktige samfunnsressurser som kan bidra til både miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft. Det er derfor viktig at hensynet til kulturminner og kulturmiljøer ivaretas i arbeidet med revisjon av kommuneplanens arealdel.

Bruk av hensynssoner/bestemmelsesområder

Det er vesentlig at planforslaget inneholder gode generelle bestemmelser som sikrer at hensynet til både automatisk fredete, fredete og ikke-fredete kulturminner og kulturmiljøer ivaretas i plan- og byggesaker.

Kulturminner og kulturmiljøer kan sikres i planen på flere måter, og vi vil derfor anbefale at kommunen ser til Riksantikvarens veiledere: [Arealplanlegging - Riksantikvaren](#).

Nye områder og konsekvensutredning

Nye byggeområder; herunder nye veiføringer ol, skal konsekvensutredes. Vi bemerker spesielt at for kulturminner er det viktig at man ikke bare bruker registre og datasett, men at man sjekker ut arealene litt mer enn som så; mange kulturminner er ikke registrert. Dette kan for eksempel gjelde krigsminner. For øvrig viser vi til følgende veiledere:

- Landskapsanalyser i kommuneplaner. Denne veilederen kan også brukes i konsekvensutredninger: <https://www.riksantikvaren.no/veileder/metode-for-landskapsanalyse-i-kommuneplan/>
- Konsekvensanalyser i kommuneplan: <https://www.riksantikvaren.no/veileder/konsekvensutredning-av-kommuneplanens-arealdel-for-tema-kulturminner-og-kulturmiljoer-2/> samt: <https://www.riksantikvaren.no/veileder/konsekvensutredning-av-kommuneplanens-arealdel-for-tema-kulturminner-og-kulturmiljoer/>

Automatisk freda kulturminner

Det er forventet at det finnes ikke kjente automatisk fredete kulturminner innenfor områdene som dekkes av kommuneplanen, ettersom store områder ikke er systematisk registrert.

Fylkeskommunen har av denne grunn ikke grunnlagsmateriale for å kunne vurdere hvorvidt foreslått arealdisponering vil innebærer konflikt med automatisk fredete kulturminner. Vi må

derfor presisere at vi ved våre uttalelser ikke kan si oss enig i arealbruken i kommuneplanen, jfr. lov om kulturminner § 8 4. ledd.

Dette innebærer at kommuneplanens arealdel ikke har direkte rettsvirkning for automatisk fredete kulturminner, noe som særlig kan få konsekvenser for områder som legges ut som byggeområder. Arealbruken vil først bli avklart når de enkelte reguleringsplaner sendes til fylkeskommunen som sektormyndighet for kulturminnevern. Av dette følger også at kulturminnemyndighetene må være høringsinstans når det gjelder tiltak i LNF-områdene, på linje med sektorene vilt/miljø og landbruk.

Dersom kommunen ønsker å få avklart forholdet til automatisk fredete kulturminner i kommuneplanens arealdel, i områder for bebyggelse og anlegg, må dette tas opp som et eget tema med regional kulturminneforvaltning. Kommunen må bekoste de undersøkelsene som er nødvendige for å kunne vurdere hvorvidt utbyggingen kommer i konflikt med automatisk fredete kulturminner, jf. kulturminneloven § 10. Det er i slike tilfeller kommunestyrets vedtak av kommuneplanens arealdel som er selve dispensasjonsvedtaket fra bestemmelsen om automatisk fredning. For at kommunestyret skal ha denne myndigheten, må kulturminneforvaltningen uttrykkelig si seg enig i den foreslåtte arealbruken. Fylkeskommunen må gi dispensasjonen og innarbeide denne i sin uttalelse til planen. Dispensasjonen og vilkårene som er stilt av fylkeskommunen til denne, skal innarbeides i de generelle bestemmelsene, jf. plan- og bygningsloven § 11-9.7. De kulturminnene som det gis dispensasjon for, skal avmerkes som bestemmelsesområder.

Nyere tids kulturminner

Siljan har flere interessante kulturminner som bør sikres i kommuneplanens arealdel. De fleste av disse er merket i eksisterende arealplan, med tilhørende bestemmelser og retningslinjer. Disse forutsettes videreført i ny plan. Særlig legger vi vekt på at følgende kulturminner med nasjonal og regional verdi må videreføres:

- Stua på Torsholt Nordre som er vedtaksfredet. Båndlagt etter kulturminneloven.
- Siljan Middelalderkirke som er automatisk fredet. Båndlagt etter kulturminneloven. Se merknad under, samt vedlegg fra Riksantikvaren.
- Siljuhaugen. Automatisk fredet - ID 88241
- Gravrøyser ved Fiskebekkåsen. Automatisk fredet - ID 5989
- Grorud kirke, listeført
- Moholt
 - Kullkjelleren er i gjeldende plan båndlagt etter kulturminneloven. Fredningsaken av avbrutt, og her vil hensynssone c, SOSI-kode 570, være rett bevaringshjemmel.

I tillegg bør følgende kulturminner få vern som hensynssone etter pbl 11-8 bokstav c:

- Telefonkiosk ved Heivannet (statlig listeført)
- Dam i enden av Gorningen (statlig listeført)
- Kiste kraftstasjon (spilt inn ifbm NVEs revidering av listeførte kulturminner).
- Hogstad kraftverk (spilt inn ifbm NVEs revidering av listeførte kulturminner)

Områder båndlagt etter kulturminneloven har SOSI-kode H730, og merkes med firkantet rutenett. Hensynssoner etter 11-8 har SOSI-kode H570 og skal ha skråstilt skravur i kartet.

Siljan middelalderkirke

Riksantikvaren er forelagt planforslaget og har uttalt seg til hensynet til Siljan middelalderkirke fra 1150. Direktoratet ber om at følgende bestemmelse inngår i planbestemmelsene:

Siljan middelalderkirke og -gravplass er automatisk fredet. Det er ikke tillatt å iverksette tiltak som kan virke inn på den automatisk fredete kirken og gravplassen med mindre det foreligger dispensasjon fra kulturminneloven.

Alle tiltak innenfor kirkestedet skal vurderes av kulturmiljøforvaltningen opp mot bestemmelsene i kulturminneloven. Ved all planlegging av tiltak i kirkens omgivelser skal det tas hensyn til kirkens plassering og virkning i landskapet.

Samfunnsdel

Kulturminner og kulturmiljø er kilder til gode opplevelser, tilhørighet, kunnskap og de kan være flotte turmål. Det er store muligheter for å bruke kulturminner som en ressurs i kommunes utvikling og promotering. Bruk av kulturminner og kulturmiljø gir gode formidlings- og opplæringsmuligheter for innbyggere og besøkende i alle aldre. Sosial bærekraft er ett av områdene hvor kulturminner kan være en faktor å regne med.

Planfaglig veiledning

Generelt til kap. 4.2

I planprogrammet kap. 4.2 beskriver at kommunen skal ta en gjennomgang av ikke realiserte framtidige arealformål som et grunnlag for revisjonen, og at det skal gjøres en full gjennomgang av bestemmelser og retningslinjer. Det er viktig at resultatene av denne arealgjennomgangen beskrives i form av tabeller med arealstørrelser, kart eller lignende. Fylkeskommunen vil spesielt peke på at det er viktig med bred involvering for å få fram erfaringer med bruk av bestemmelsene og retningslinjene. God teknisk framstilling av plankartet bør vektlegges. Vi viser i den forbindelse til KMDs [nye veileder](#) om kommuneplanens arealdel som ble lagt ut i april 2021.

Innspill til kap. 4.2.1 sentrale formål med revisjon av arealdelen

Omlegging av fylkesveg 32

Det er behov for oppdaterte vurderinger av tidligere planlagt vegstrekning på fv. 32 ved Holtesletta i Siljan både på grunn av pågående revisjon av kommuneplanens arealdel og som innspill til strategi og ny prosjektportefølje ved en mulig videreføring av Bypakke Grenland.

Strekningen er ikke med i KVU Grenland (2010) og ATP Grenland (2014) og er derfor heller ikke vurdert i Byutredning Grenland (2018). Strekningen er imidlertid beskrevet i vedtatt mandat for forhandlinger for byvekstavtale (2019), og strekningen er forutsatt vurdert som en del av prosessen med oppdatering av strategi for byutvikling og transport.

En vurdering på et overordnet nivå av tiltak på fv.32 ved Holtesletta skal derfor gjøres som oppfølging av felles politiske vedtak om oppstart av forberedelser for videreføring av Bypakke Grenland (mars/april 2021). Et oppdatert kunnskapsgrunnlag for strekningen vil omfatte status, utfordringer, framtidsscenarier, mulige tiltak og vurdering av måloppnåelse og samfunnsnytte. Et oppdatert kunnskapsgrunnlag vil danne grunnlag for videre avklaringer om planprosess og eventuell prioritering av prosjektet som del av en ny bypakke.

I planprogrammet er avklaringer om ny trasé for fv. 32 vektlagt, mens det er vanskelig å være mer konkret om framdriften for bystrategiprosessen enn skissert over. Fylkeskommunen vil derfor anbefale Siljan kommune å følge opp bystrategiarbeidet tett, og eventuelt vurdere å forskyve sluttarbeidet med arealdelen i lys av dette.

Bolig

I planprogrammet kap. 4. 2 er det beskrevet behov for å se mer på nye arealer til konsentrert boligbebyggelse sentralt i kommunen. Som kunnskapsgrunnlag for dette temaet vil det være naturlig å supplere planprogrammet med å vise til prosjektet *fortettingsstudie i Siljan*, som KMD og Bystrategi Grenland har finansiert og som forventes gjennomført i løpet av 2021, med Siljan kommune som prosjektansvarlig.

Heivannsområdet, sentrum

Siljan har kartlagt og verdsatt sine friluftslivsområder i henhold til Miljødirektoratets veileder M98-2013, og lagt disse inn i Miljødirektoratets [Naturbase](#). Vi oppfordrer til at vurderingene fra denne kartleggingen blir sett hen til, og tillagt vekt når arealdelen utformes. Siljan har friluftslivsområder som fungerer både som nærturområder som er viktige for Siljans egne innbyggere, og som også har betydning regionalt i Vestfold og Telemark. Turveier er et godt tiltak for både lokalbefolkningen og andre, og vi støtter vurderingen av at det må gjøres en grundig vurdering før konkret plassering kan bestemmes. Det vil da være viktig at det blir god sammenheng mellom arealformål til grøntområder/LNF-områder og bestemmelser/ retningslinjer, eventuelt som temakart.

Generelt

Kommunen har lagt til rette for dialog gjennom bruk av Innbyggerdialog på hjemmesida, og dette kan være en god måte å nå ut med informasjon på. Vi legger til grunn at løsningen vil bli brukt gjennom hele planprosessen, også ved offentlig ettersyn av planforslaget.

Kommunens forslag til metode for siling av innspill virker godt gjennomarbeidet (kap. 6). Vi ønsker å vektlegge at forskrift om konsekvensutredninger legger til grunn at alle private innspill om ny eller endret arealbruk skal vurderes, og at også innspill som blir silt vekk tidlig i prosessen bør dokumenteres tydelig til den politiske planprosessen. Som eksempel på en god og lett tilgjengelig KU for arealdelen viser vi gjerne til Porsgrunn kommunes [sak 39/19](#), 13. juni 2019.

Fylkeskommunen ber om at det tydelig fremgår av planmaterialet som sendes til offentlig ettersyn hvilke endringer er som er gjort i forhold til gjeldende plan. Endringer som er på høring skal være

Vestfold og Telemark

FYLKESKOMMUNE

tydelig markert i plankartet. Et planforslag som viser endringene tydelig, vil lette arbeidet for høringspartene betydelig i offentlig ettersynfasen, og bidrar til en god behandling av arealdelen.

Avslutningsvis

Temaer i revisjon av arealdelen som omfattes av felles arbeid i Bystrategi Grenland må gjøres i samarbeid med de andre partene. Kommunen bør ta initiativ til dialog og møter om disse temaene og benytte eksisterende møtearenaer i Bystrategi Grenland-samarbeidet jevnlig underveis i planprosessen.

Fylkeskommunen anbefaler også at det avholdes et møte i **regionalt planforum** før planforslaget legges ut til offentlig ettersyn, men kan også kontaktes for planfaglig veiledning ellers. Kommuneplanens arealdel er et viktig og langsiktig styringsdokument for å oppnå felles vedtatte mål. Møter og dialog i den videre prosessen vil bidra til å sikre godt samarbeid rundt eventuelle problemstillinger, unngå misforståelser og gi muligheter for å løse enklere problemstillinger før offentlig ettersyn.

Med hilsen

Gerd-Louise Wessel
plankoordinator

Hanne Birte Hulløen
rådgiver
hanne.birte.hulloen@vtfk.no

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Saksbehandler

Gerd-Louise Wessel - koordinering/planfaglig	tlf. 924 07 389	e-post: gerdlouise.wessel@vtfk.no
Hanne Birte Hulløen – planfaglig	tlf. 901 76 796	e-post: hanne.birte.hulloen@vtfk.no
Dag Steinar Ragvin – samferdsel	tlf. 941 69 476	e-post: dag.steinar.ragvin@vtfk.no
Torbjørn Landmark – samferdsel/strategi	tlf. 915 52 684	e-post: torbjorn.landmark@vtfk.no
Frida Aakervik Berg - nyere tids kulturminner	tlf. 957 30 885	e-post: frida.aakervik.berg@vtfk.no
Sindre Arnkværn – automatisk freda kulturminner	tlf. 359 17 252	e-post: sindre.arnkvern@vtfk.no
Karl-Otto Mauland - landbruk og reiseliv	tlf. 333 44 237	e-post: karlotto.mauland@vtfk.no
Magnar Simensen – næring	tlf: 333 44 282	e-post: magnar.simensen@vtfk.no
Cathrine Nedberg – vannforvaltning	tlf: 907 27 844	e-post: cathrine.nedberg@vtfk.no
Elin Anne Gunleiksrud – folkehelse	tlf: 333 44 033	e-post: elin.gunleiksrud@vtfk.no
Marianne Haukås - klima og miljø	tlf. 359 17 220	e-post: marianne.haukaas@vtfk.no

Postadresse:
Postboks 2844
3702 Skien

Besøksadresse:
Fylkesbakken 10, Skien
Svend Foymsgate 9, Tønsberg

Sentralbord:
35 91 70 00
post@vtfk.no

Org. no.:
821 227 062

vtfk.no

Vestfold og Telemark

FYLKESKOMMUNE

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
SILJAN KOMMUNE		Postboks 16	3749 SILJAN

Kopimottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
STATENS VEGVESEN		Postboks 1010 Nordre Ål	2605 LILLEHAMMER
STATSFORVALTEREN i VESTFOLD OG TELEMARK		Postboks 2076	3103 TØNSBERG

Fra: Steen, Olaf <Olaf.Steen@ra.no>
Sendt: 23. april 2021 12:37
Til: Vestfold og Telemark fylkeskommune
Kopi: Siljan Postmottak
Emne: 21/01992-1 - Siljan kommune - Varsel om oppstart av arbeid med kommuneplan - Offentlig ettersyn av planprogram - Riksantikvarens uttalelse

Til Vestfold og Telemark fylkeskommune

Vi viser til oversendelse fra Siljan kommune den 25.03.2021, med varsel om oppstart planarbeid og offentlig ettersyn av planprogram for Siljan kommune.

Riksantikvaren gir her vårt innspill til de forvaltningsområdene direktoratet har ansvar for som kulturminnemyndighet. I dette tilfellet gjelder det Siljan middelalderkirke som er en langkirke i stein fra 1150.

Siljan kirke er automatisk fredet etter lov om kulturminner av 9. juni 1978 (kml.) § 4, første ledd, pkt. a, jf. forskrift om fastsetting av myndighet etter kml. av 13. des. 2019, § 2 (2).

Fylkeskommunen har ansvar for øvrige kulturminner, kulturmiljøer og landskap som eventuelt berøres av planforslaget. De har ansvaret som kulturminnemyndighet i plansaker etter plan- og bygningsloven og skal samordne kulturminneforvaltningens uttalelse i plansaker. Riksantikvarens innspill skal innarbeides i denne.

Den automatisk fredete kirken med gravplass fra middelalderen skal ha hensynssone d), SOSI-kode h730, båndlagt etter kulturminneloven. Riksantikvaren ber om at følgende bestemmelsen inngår i reguleringsplanen:

Siljan middelalderkirke og -gravplass er automatisk fredet. Det er ikke tillatt å iverksette tiltak som kan virke inn på den automatisk fredete kirken og gravplassen med mindre det foreligger dispensasjon fra kulturminneloven.

Alle tiltak innenfor kirkestedet skal vurderes av kulturmiljøforvaltningen opp mot bestemmelsene i kulturminneloven. Ved all planlegging av tiltak i kirkens omgivelser skal det tas hensyn til kirkens plassering og virkning i landskapet.

Riksantikvaren ber om at eventuelle konsekvenser for den automatisk fredete kirken med gravplass fra middelalderen utredes som del av planarbeidet.

Med vennlig hilsen

Olaf Steen
Seniorrådgiver

Kulturminneavdelingen - Seksjon for rådgivning og tilskudd

*Direktoratet for kulturminneforvaltning
Directorate for Cultural Heritage*

+47 98 20 28 34
+ 47 22 94 04 00

Statens vegvesen

SILJAN KOMMUNE

3749 SILJAN

Behandlende enhet:
Transport og samfunn

Saksbehandler/telefon:
Håkon Nedberg / 35581775

Vår referanse:
20/107154-5

Deres referanse:
21-00281-1

Vår dato:
12.05.2021

Uttalelse til varsel om oppstart av arbeid med kommuneplan i Siljan og offentlig ettersyn av planprogram

Viser til mottatt oversendelsesbrev datert 25.03.2021.

Statens vegvesen uttaler seg som vegeier for riksvegnettet, og som statlig fagmyndighet med sektoransvar innenfor vegtransport og trafikksikkerhet.

I tillegg har vi et ansvar for å påse at statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, vegnormalene, og andre nasjonale og regionale arealpolitiske føringer blir ivaretatt i planleggingen. Statens vegvesen har videre også et ansvar for å sørge for at føringer i Nasjonal transportplan (NTP) blir ivaretatt.

På bakgrunn av det ovennevnte vil vi nevne viktigheten av at arealutnyttelse og planlegging gjennomføres i tråd med nasjonale føringer. Dette betyr å planlegge for redusert behov for transport, og etablere gode løsninger for gående og syklende, samt kollektivtrafikk der folk ferdes. Videre er det viktig å legge til rette for og styrke klima- og miljøvennlige løsninger.

Når det gjelder klimaendringer må vi nevne viktigheten for planlegging for håndtering av flom og overvannsproblematikk. Det er også viktig at det gjøres nødvendig risikovurdering ved planlegging og bygging av infrastruktur.

Transport og samfunn
Med hilsen

Eivind Gurholt
seksjonsleder

Håkon Nedberg

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Gjerpensgate 10
3716 SKIEN

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

Kopi

STATSFORVALTEREN I VESTFOLD OG TELEMAR, Postboks 2076, 3103 TØNSBERG
VESTFOLD OG TELEMAR FYLKESKOMMUNE, Postboks 2844, 3702 SKIEN

Siljan kommune
Postboks 16
3749 SILJAN

Dato: 18.05.2021
Vår ref: 21/03817-2
Deres ref:

Uttalelse til varsel om planoppstart og høring av planprogram for kommuneplan for Siljan kommune

POST- OG BESØKSADRESSE

Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 25. mars 2021.

DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnyttning av mineralske ressurser, og skal bidra til størst mulig samlet verdiskaping basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i saker etter plan- og bygningsloven.

Sentrale mål i mineralforvaltningen er å sikre tilgangen til mineralressursene i framtida og å hindre at viktige forekomster båndlegges av arealbruk som utelukker framtidig utnyttelse.

Om planen

Siljan kommune har vedtatt gjennom sin planstrategi at det skal utarbeides en ny samfunns- og arealdel av kommuneplanen for perioden 2022-34, og sender i den forbindelse ut planprogram på høring og offentlig ettersyn. Revisjonen av samfunnsdelen er begrunnet i behovet for en revurdering av lokalpolitiske målsettinger og FNs bærekraftsmål. Revisjon av arealdelen er i første rekke begrunnet i behovet for å legge til rette for bolig- og næringsarealer, samt en opprydding i arealformål som ikke er realisert.

Viktige føringer for mineralressurser i planarbeidet

I Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023, heter det at Norge har store mineralressurser som kan gi grunnlag for verdiskaping og arbeidsplasser. Regional og kommunal arealplanlegging er et viktig verktøy for å sikre tilgjengelighet til mineralforekomster som kan være aktuelle for fremtidige uttak, samtidig som miljø- og samfunnshensyn ivaretas.

Regjeringens forventninger til regional og kommunal planlegging:

- Fylkeskommunene og kommunene sikrer viktige mineralforekomster i sine planer og avveier utvinning mot miljøhensyn og andre samfunnsinteresser. Tilgangen til, og lagring av, byggeråstoffer ses i et regionalt perspektiv.

Uttalelse fra DMF

Ressursdatabasene til Norges geologiske undersøkelse (NGU)¹ viser at det er registrert flere grus- og pukkkressurser vurdert til lokal eller liten betydning i Siljan kommune.

Som de nasjonale forventningene legger vekt på, omfatter forvaltningen av mineralske ressurser ikke bare å avsette nye områder for råstoffutvinning. Det innebærer også å sikre tilgjengeligheten til gode mineralforekomster for fremtiden og kommende generasjoner. I dette ligger det at kommunen så langt det er mulig, bør unngå å båndlegge registrerte mineralressurser gjennom arealbruk som bygger ned forekomster, eller legge andre begrensninger for framtidig utnytting av ressursene.

Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel skal se på hvordan kommunen kan nå sine bærekraftsmål, med basis i bærekraftsmålene til FN. Samfunnsdelen har som mål å ha en langsiktig tenkning rundt reduksjon av klimagassutslipp, utbygging av infrastruktur, befolkningsvekst, næringsutvikling og samfunnsutvikling i bred forstand.

DMF kan ikke se at kommunens mineralressurser er belyst i omtalen om kommuneplanens samfunnsdel. Når det gjelder klima og miljø, som kommunen ønsker å se på, mener DMF at ikke-fornybare mineralressurser bør sikres og utnyttes i stedet for å bygges ned. Det er også et klimavennlig tiltak å sørge for å ha tilgang til lokale uttak som dekker behovet for byggeråstoff til formål som boliger og vegger, og dermed redusere behovet for lang transport av masser og stein. Allerede påbegynte massetak og steinbrudd bør, hvis grunnlag for det, utvides for å utnytte ressursene til det fulle. Dette er å anse som mer bærekraftig enn å ha flere små. Kommunen kan ha tilgang på ressurser som er viktige for andre kommuner i regionen og kommunen kan ha behov for ressurser som ikke blir tatt ut i kommunen. Dette bør med i den totale vurderingen av kommunens ressursforvaltning.

DMF viser til Harde fakta om mineralnæringen – mineralstatistikk 2019 som er tilgjengelig på våre nettsider www.dirmin.no². Kanskje særlig relevant for kommunen sin samfunnsdel er kapittelet om miljø og bærekraft, som blant annet gjør greie for forholdet mellom byggeråstoff og klimautslipp fra mineralnæringen som følge av transportavstander.

Kommuneplanens arealdel

NGUs grus- og pukkkdatabase³ viser at det er registrert en rekke forekomster av grus- og pukkk i kommunen. DMF anbefaler at NGUs kartdatabaser med oversikt over mineralske ressurser i kommunen legges til grunn for det videre planarbeidet.

DMF anbefaler at det gjøres en grundig vurdering av ressurs situasjonen og behovet for mineralske ressurser, herunder byggeråstoff til utbedring av veg, samt bygging og tilrettelegging av areal, i kommunen i det videre arbeidet med ny kommuneplan.

¹ Kart på nett – NGU <https://www.ngu.no/emne/kart-pa-nett>

² Harde fakta om mineralnæringen – mineralstatistikk 2019
https://dirmin.no/sites/default/files/hardefakta_2019_web_print.pdf

³ NGUs grus- og pukkkdatabase:
https://aps.ngu.no/pls/oradb/grus_GP_Oppslag_KS.Alle_fkom_komm?p_kommunenr=3812

Gjennom god planlegging kan kommunene skaffe seg en oversikt over hvor langt fram i tid eksisterende massetak dekker behovet for byggeråstoff i framtiden.

Kommunens planlegging, utbygging og utvikling kan skape en del overskuddsmasser. I EUs Råvareinitiativ (Raw Materials Initiative – RMI)⁴ er bedre ressursutnyttelse, bruk av restmaterialer og gjenvinning definert som en av tre hovedpilarer for en fortsatt bærekraftig utvikling. Det ligger en miljøgevinst i å unngå at overskuddsmasser fra bygge- og anleggsprosjekter går til unødvendig deponering der disse kan nyttes til samfunnsnyttige formål. Derfor bør kommunen ha en plan som sikrer at massene brukes før de havner på permanente deponier.

Jf. Forskrift om konsekvensutredninger § 21 skal konsekvensutredningen identifisere mineralressurser som kan bli påvirket av planen og vesentlige virkninger for viktige mineralressurser skal vurderes. Mineralske ressurser bør utredes som eget tema når det foretas konsekvensvurderinger for nye arealformål.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Vennlig hilsen

Dragana Beric Skjøstad
seksjonsleder

Henning Sigstad
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Henning Sigstad

Mottakere:

Siljan kommune

Postboks 16

3749 SILJAN

⁴ Policy and strategy for raw materials – European commission:
https://ec.europa.eu/growth/sectors/raw-materials/policy-strategy_en

SILJAN KOMMUNE

Sentrumsveien 105
3748

Saksbeh./tlf.nr.: Lars Erik Vindfallet
Lauritsen/95109418

Deres ref./Deres dato: 21/00281-1/ 25.03.2021

Vår ref.: 21/00377-2

Vår dato: 27.04.2021

Høringsuttalelse - Varsel om oppstart av arbeid med kommuneplan i Siljan kommune

Statnett viser til varsel datert 25.3.2021 om oppstart av arbeid med kommuneplan i Siljan kommune.

Statnett eier, drifter og utvikler det norske transmisjonsnett – hovednettet i strømforsyningen. Transmisjonsnettet består av ca. 160 transformatorstasjoner og ca. 11000 km kraftledninger over hele Norge, foruten ledninger og sjøkabler til utlandet.

Statnett eier og drifter følgende transmisjonsnettanlegg i Siljan kommune:

- 300 kV-ledningen Rød – Tveiten
- 420 kV-ledningen Rød – Hasle

Vedlagt er et oversiktskart over anleggene.

Vi gjør oppmerksom på at det innenfor planområdet må tas nødvendige hensyn til drift og utvikling av anleggene. Statnetts merknader følger under.

Felles for elektriske anlegg - inntegning i plankart

De foreslåtte planområdet berører de nevnte transmisjonsnettledningene gjennom kommunen. Ledningen er bygget og drives i medhold av særskilt anleggskonsesjon gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), jf. energiloven § 3-1 første ledd.

Anlegg bygget i medhold av anleggskonsesjon er i all hovedsak unntatt fra plan- og bygningslovens bestemmelser, og for slike anlegg kan det derfor ikke vedtas planbestemmelser eller vilkår som del av reguleringsplan for andre tema. Transmisjonsnettledninger skal derfor ikke inntegnes som et planformål i kommuneplan. Anleggene skal i stedet innarbeides i plankartet som hensynssone med SOSI-kode H740 (båndlegging etter energiloven) og tilhørende reguleringsbestemmelser (plan- og bygningsloven § 11-8 d) / § 12-6).

Statnett ber om at følgende reguleringsbestemmelse knyttes opp mot hensynssonen for transmisjonsnettanleggene:

Det er ikke tillatt med ny bebyggelse innenfor hensynssonen. Alt anleggsarbeid og alle tiltak i terrenget innenfor hensynssonen skal på forhånd avklares med ledningseier.

Hensynssonen bør være identisk med ledningsanleggets byggeforbudsbelte. Byggeforbudsbeltet tilhørende transmisjonsnettledningen 300 kV Rød – Tveiten er totalt 38 meter bredt, 19 meter målt horisontalt til hver side fra senter av ledningen. Byggeforbudsbeltet tilhørende transmisjonsnettledningen 420 kV Rød – Hasle er totalt 40 meter bredt, 20 meter målt horisontalt til hver side fra senter av ledningen.

Anleggsarbeid nært høyspentanlegg – 30 meters varslingsgrense

Det må ikke iverksettes tiltak som medfører forringelse av adkomst til Statnetts anlegg. Det må heller ikke gjøres inngripen i terrenget som medfører endring av overdekningen over jordkabler, skade på mastejording eller oppfylling av terrenget som medfører redusert høyde opp til luftledningsanlegg.

Arbeid nært spenningsnett anlegg, for eksempel sprengningsarbeid, anleggsarbeid og skogsarbeid, må skje på en måte som ikke gir fare for skade på personell eller Statnetts ledninger, maskiner og utstyr.

Det er en varslingsplikt for slikt arbeid dersom det skal foregå nærmere enn 30 meter målt horisontalt fra nærmeste strømførende line. Statnett skal da kontaktes seinest 6 uker før planlagt oppstart av arbeidet, slik at befaring kan gjennomføres og avtale om aktuelle sikkerhetstiltak kan inngås.

Det vises ellers til veiledning på Statnett sin hjemmeside;

<https://www.statnett.no/om-statnett/vart-hms-arbeid/arbeid-nar-hoyspentanlegg/>

samt publikasjonen "Anleggsmaskiner og elektriske anlegg" som finnes der.

Statnett ber om at den sistnevnte publikasjonen følger det videre planarbeidet da denne illustrerer grunnlaget for vårt HMS-arbeid ved ledninger og kabler som er spenningsnett.

Statnett ber om at ROS-analyse for planen/tiltaket gjennomføres med hensyn til transmisjonsnett som kritisk infrastruktur. Analysen må behandle både gjennomføring og ferdig bygget anlegg.

Statnett ber om å få være høringspart i det videre planarbeidet.

Med vennlig hilsen

Rune Garberg
Seniorrådgiver

Lars Erik Vindfallet Lauritsen
Seniorrådgiver

Fra: Tim Rune Tubez <TimRune.Tubez@lede.no>
Sendt: 11. mai 2021 11:03
Til: Siljan Postmottak
Kopi: Kurt-Albert Plassen
Emne: 19/00115-5 - Varsel om oppstart av arbeid med kommuneplan i Siljan og offentlig ettersyn av planprogram
Vedlegg: Kartutsnitt Kommuneplan Siljan Lede AS A3 1_25000.pdf

Uttalelse til varsel om oppstart av kommuneplanarbeid i Varsel om oppstart av arbeid med kommuneplan i Siljan og offentlig ettersyn av planprogram i Siljan kommune

Vi viser til varsel om oppstart av kommuneplanarbeid i Varsel om oppstart av arbeid med kommuneplan i Siljan og offentlig ettersyn av planprogram i Siljan kommune. Høringsfristen er 19.05.2021 og uttalelsen er dermed innen fristen.

Lede AS (Lede) har etter energiloven områdekonsesjon i Siljan kommune. Dette innebærer at vi etablerer og drifter strømmettet i kommunen (høyspent og lavspent fordelingsnett). I tillegg har Lede anlegg som er etablert etter anleggskonsesjon innenfor kommunen.

På denne bakgrunn gjør vi oppmerksom på at det i arealdelen til kommuneplanen må tas høyde for de anlegg som det er nødvendig for oss å etablere og drifte.

1. Anlegg etablert etter anleggskonsesjon (normalt regionalnett)

1.1 Eksisterende høyspennings luftledning

Vi vil gjøre oppmerksom på at det i planområdet er høyspennings luftledninger som er bygget etter anleggskonsesjon gitt av Norges Vassdrags- og Energidirektorat (NVE). Kraftledninger og kabelanlegg bygget etter anleggskonsesjon er i hovedsak unntatt fra Plan- og bygningsloven, og for disse kan det derfor ikke vedtas planbestemmelser eller vilkår som del av reguleringsplan for andre tema.

Utgangspunktet er derfor at slike kraftledninger ikke skal inntegnes som et arealformål i en plan, men bør innarbeides som *hensynssone (faresone)*. Vedlagte kart viser luftledningene med tilhørende byggeforbudsbelte, som er etablert i henhold til anleggskonsesjon.

Ved bygging i nærheten av luftledninger, gjøres det oppmerksom på at det ikke nødvendigvis er samsvar mellom hvilken avstand som er nødvendig for å komme under anbefalt utredningsgrense for magnetfelt og gjeldende byggeforbudsbelte.

1.2 For anlegg etablert etter anleggskonsesjon gjelder følgende

Planlagt ny bebyggelse, eller andre tiltak som kommer i konflikt med elektriske anlegg må tas hensyn til i det videre planarbeidet. Lede oppstiller en del vilkår for at omlegging av anlegget skal kunne gjennomføres. (se også pkt 3.3):

- Eventuelle nye kabler eller luftledninger som skal erstatte eksisterende anlegg, må minimum ha overføringskapasitet som tilsvarer den kapasiteten anlegget har i dag.
- Eventuelle ønsker om omlegging av eksisterende anlegg må meldes inn til oss i god tid før omleggingen ønskes utført. Omlegging kan være en tidkrevende prosess, og det er en fordel om det tas hensyn til dette ved utarbeidelse av eventuelle bestemmelser om særskilt rekkefølge for gjennomføring av de enkelte tiltakene i planen.
- Dersom tiltak skal gjøres på den aktuelle luftledning eller kabelanlegg, må det påregnes at det kan bli nødvendig å stille krav om tider på året som utkobling må være avgrenset til og hvor lenge anlegget kan være utkoblet. Dette begrunnes med behovet for kontinuerlig forsyning av strøm til kundene, jfr. også leveringsplikten i energiloven § 3-3.
- Omlegging av anlegg med spenning høyere enn 24 kV fordrer at vi søker NVE om endringer i de respektive anleggskonsesjonene for anleggene. Endring i

anleggskonsesjon forutsetter blant annet at det finnes ekstern evne og vilje til full kostnadsdekning, slik at nettkundene ikke belastes omleggingen. Dette betyr at vi vil kreve full kostnadsdekning for omlegging. Utfallet av en konsesjonsbehandling kan ikke forskutteres.

2. Anlegg etablert etter områdekonsesjon (normalt distribusjonsnett)

Anlegg under 24 kV inngår i distribusjonsnettet for elektrisk energi og er bygget i medhold av områdekonsesjon. Omlegging av disse anleggene fordrer ikke søknad om endring av konsesjon, men en del hensyn må likevel ivaretas.

2.1 Forholdet til eksisterende frittliggende nettstasjoner

Det må tas hensyn til eksisterende nettstasjoner innenfor planområdet. For både nye og eksisterende nettstasjoner gjelder at disse må stå minst 5 meter fra bygning med brennbare overflater. Avstanden gjelder også til terrasser og lignende brennbare utstikk som er direkte knyttet til bygget.

Vi ser at det ofte dessverre ikke blir tatt hensyn til disse avstandskravene når nye bygninger planlegges og oppføres. Dette skaper problemer både for grunneiere og for nettselskapet. Det er derfor viktig å synliggjøre byggegrenser mot nettstasjoner i planbestemmelsene.

Følgende må spesifikt ivaretas i kommuneplanbestemmelsene:

- Nettstasjoner tillates oppført i forbindelse med strøm til stedbunden næring i LNFR-område samt i areal regulert til utbyggingsformål
- Nettstasjoner tillates oppført også utenfor regulerte byggegrenser og kommer i tillegg til tillatt utnyttelsesgrad.
- Nettstasjoner tillates oppført inntil 1 m fra eiendomsgrense og at det generelt er 5 m byggegrense rundt nettstasjoner.

3. Felles for elektriske anlegg

3.1 Inntegning på plankart

Vi gjør oppmerksom på at spenningsnivået for ledningsanleggene *ikke* må påføres i planen, herunder plankartet. Kraftledninger skal på kart ha en enhetlig utforming, uavhengig av spenningsnivå og eventuelle fysiske forskjeller. Parallele ledninger som går i samme trasé, skal tegnes som én ledning. Høyspenningsskabler under bakken tegnes ikke inn på kartet. Vi viser i denne sammenheng til Forskrift om beredskap i kraftforsyningen § 6-2, og NVEs *Veiledning til forskrift om beredskap i kraftforsyningen*, pkt 6.2.5.

Arealer og eiendommer som brukes til, eller i fremtiden skal brukes til transformatorstasjoner evnt nettstasjoner avsettes i kommuneplanen til arealformål bebyggelse og anlegg, underformål «Andre typer bebyggelse og anlegg», energianlegg kode 1500, jf. vedlegg I til kart- og planforskriften.

3.2 Alternativ energiforsyning

Dersom det er aktuelt med alternativ energiforsyning til noen områder, f.eks. fjernbåren varme, ønsker vi at dette avklares så tidlig som mulig da dette påvirker behovet for elektrisk strøm. Vennligst ta kontakt dersom det skulle være spørsmål eller uklarheter.

Vedlegg:

- Kartutsnitt Regionalnett Lede AS

Med vennlig hilsen
Lede AS

Tim Rune Tubez
Senioringeniør Plan

Direkte	+47 35902583
Mobil	+47 47653556
Hovednummer	+47 35518990

Lede AS
Postboks 80
3901 Porsgrunn
lede.no

Siljan kommune

Deres ref.
21-00281-1

Vår ref.
21/04740-3

Dato
19.05.2021

Svar til varsel om oppstart av arbeid med kommuneplan i Siljan og offentlig ettersyn av planprogram

Det vises til varsel om oppstart av arbeid med kommuneplanens samfunnsdel og arealdel og offentlig ettersyn av planprogrammet.

I planprogrammet er kommunen tydelig på utfordringsbilde hvor hovedutfordringene er vekst i innbyggertall og levering av god kvalitet på tjenester med krav til spesialkompetanse. Det vurderes bl.a. at fortsatt samarbeid med de andre grenlandskommunene er et viktig grunnlag for å møte utfordringene, særlig på områder som krever spesialkompetanse og spesialutstyr. Planprosessen skal også omhandle hvordan kommunen som lokalsamfunn og tjenesteleverandør kan konkretisere og følge opp FN's bærekraftsmål.

Skien og Siljan kommune deltar i Bystrategi Grenland, et partnerskap for felles byutvikling og transport sammen med Porsgrunn, Bamble, fylkeskommunen, Statens vegvesen, jernbanedirektoratet og Statsforvalteren.

Skien kommune viser til hovedmålene i Bystrategi Grenland og byområdet felles ansvar for å nå mål om:

- Veksten i persontransport skal nås med kollektivtransport, sykkel og gange
- Grenland skal være et attraktivt sted å bo med levende bysentra og gode transportløsninger
- Regionen skal være attraktiv for et mangfoldig næringsliv og høykompetent arbeidskraft.

Vi ser at Siljan synliggjør dette på en god måte gjennom valg av sentrale formål med revisjonen. Det framheves at arbeidet med vurdering av nye områder til bolig- og næringsformål bygger på vurderinger og mål i ATP Grenland, Bystrategi Grenland og øvrige regionale planer og planprosesser. Siljan kommune forutsetter tett dialog med nabokommuner og fylkeskommunen.

Kommunen satser på å forsterke sentrum med nye arealer til konsentrert bolig bebyggelse og sentrumsnære turveger. Videre framholdes Heivannsområdet som viktig i sammenheng med bostedsattraktivitet og del av kjerneområdet for bymarka. Som nærmeste nabo og bruker av disse områdene er Skien kommune fornøyd med at betydningen av markatiltak vil være en del av utredningene og at det regionale perspektivet opprettholdes i tillegg til lokalperspektivet. Videre framheves arbeidet med omlegging av fv. 32. Omlegging av fylkesvegen vil være en viktig bidragsyter

Planenheten

Tlf: +47 35 58 10 00

postmottak@skien.kommune.no

Post:Pb.158,3701Skien

Besøk "Kaffehuset", Henrik Ibsensgt. 2

Bank: 2680.07.01049

Org. Nr.: 938 759 839

for å redusere behovet for lokal biltransport. I tillegg fungerer fv. 32 som en viktig beredskapsvei og adkomst vei mellom nordre deler av byområdet i Grenland og østlandsområdet.

Skien kommune imøtekommer gjerne Siljan med tett dialog. Det opplyses at Skien kommune følger Siljan parallelt med revisjon av sitt kommuneplanarbeid, og fastsetter planprogrammet for rullering av arealdelen i juni d.å. Det er flere fora som egner seg som arena for samarbeid og dialog om tilgrensende emner ved rullering av kommuneplanen, som arealgruppa og administrativ koordineringsgruppe i Bystrategi Grenland, plan- og byggesaksforum i Grenland, eller direkte kontaktmøter mellom kommunene.

Vi ønsker dere lykke til med planarbeidet.

Med hilsen

Mette Gundersen
fagsjef by- og stedsutvikling

Jorid Heie Sætre
plansjef

+4795994408

Brevet er godkjent elektronisk.

Siljan Kommune

Avdeling for oppvekst

Tilbakemelding på planprogram for kommuneplan Siljan kommune.

Barnerepresentanten i Siljan kommune mottok planprogram for kommuneplan 2022-2034 i mars 2021.

I tillegg har barnerepresentanten hatt et møte med Andrea Tverå fra avdeling samfunn, og gjennomgått planprogrammet. Og det ble diskutert på hvilke måter kommunen kan få med barn og unge i medvirkningsopplegg i tråd med veileder fra 2020 *Barn og unge i plan og byggesak*.

Siljan kommune vil ha medvirkning av ungdomsrådet i planarbeidet. I tillegg er det ønske om å få med yngre aldersgrupper. På hvilken måte det kan gjøres, har ikke barnerepresentanten noe forslag nå. Kanskje det bør lages en plan for hvordan barn og unge skal medvirke i plan- og arealsaker?

Barnerepresentanten som har barnefaglig kompetanse, skal arbeide i henhold til plan – og bygningsloven. Barnerepresentanten skal være barn og unges talerør i den kommunale planprosessen, og se til at barn og unges interesser er ivaretatt bl.a når det gjelder barns leke- og oppholdsarealer som f.eks. lekeplasser, gang-og sykkelstier, trafikksikkerhet, grøntområder.

Det er bra at barnerepresentanten blir tatt med i prosessen allerede nå, og jeg ser frem til et videre samarbeid om kommuneplanen.

Siljan 14.05.21.
Lisbeth Gulseth
Barnerepresentant
Siljan kommune